

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisorile anonime nu se publica. Articlii tramisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espressa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siesso lune 5 „ „ „
Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romania :

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a timbrala pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia. Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare

de Prenumeratiune la Diariulu

FEDERATIUNEA

pre triluniulu Aprile—Juniu, 1875.

OO. DD. a caroru terminu de prenumeratiune au espiratu sunt rogati a-si reinuoi prenumeratiunea, era acei oo. dd. cari sunt in restantia cu pretiulu atatu de pre semestrulu tr. catu si de pre annii trecuti se binevoi sca a-si refui detori'a, usiorandu astfelu Redactiunei sarcin'a si plinirea detorintieloru salle si inlesnindu-i modulu d'a poté scote diariulu de doue ori in septemane.

Redactiunea.

La rogarile ce ni-se facura d'in mai multe parti, d'a retipari in fasciura separata *Legea notariale*, venimu a incunoscintia pre doritorii d'a avé acésta lege, ca scoterea in fasciura separata s'a si pusu in lucrare si ca terminandu-se publicarea ei in diariu, numai de catu se va poté spedui interessatiloru d'a o avé. — Pretiulu unui esemplariu e 40 cruceri v. a. — La 10 ess. se voru da 2 ess. pre de a supr'a, la 20 ess. se voru da 5. la 50 ess. si la 100 ess. 20; ceea ce credemu ca este destulla rebo-nificare DDloru Collectantiu pentru ostenea.

Red.

B.-Pest'a, 1 Maiu. 19 Apr. 1875.

Codicele comerciale (redactatu de professorulu Apáthy) dupa scurta discutune generale fu luatu de base pentru discussiunea speciale si intr'una singura siedintia a camerei deputatiloru se cetira si primira preste 120. §§. era restulu de preste 400. §§. se macinara unulu dupa altulu, fara discussiune, plinindu-se numai formalitatea cetirei necesarie, conformu regulamentulu camerei. Mai sunt câte-va proiecte de legi de pucina insemnate, cari inca au se treca prin formalitati si apoi activitatea camerei se termina. Noulu proiectu de lege, ce ministrulu de interne l'au presentatu in dillele acestea, relativu la estinderea unoru §§. ori legii comunali (XVIII : 1871) a supr'a cetatiloru lib. reg. si a supr'a cetatiloru inzestrate cu dreptulu de jurisdictiune, nu cuprinde materialmente noue disputiuni, ci este menitu numai a inartitula in forma de lege prass'a essistente asiá precum ea au trebuitu se se desvolte.

Ministeriulu actuale purcede cu rigore in contr'a germanisatiunei ce s'au incubatu forte tare in Ungari'a, nu numai prin elementulu nemtiescu immigratu mai de multu si care immigreza necontentitu, ci si prin functionarii calliloru ferrate, la cari limb'a officiale este cea nemtiesca. Deputatiiu primira cu uimire espunerea ministrulu Péchy, care cu date statistice arretá, ca d. e. la callea ferrata Tibiscana (Tis'a) si-

tuata in mediuloculu tierrei, 79% d'intre officiali nu pricepu limb'a statului si acesta anomalia este aproape egale la tote callile ferr. d'in Ungari'a. Spre a se curmá acestu inconvenientu, ministrulu resp. dede ordine, ca officialii, cari n'au invetiatu limb'a statului se fia dimissi si inlocuiti cu ffi de ai patriei si preste totu ca directiunile calliloru ferrate se porte pre vitoriu affacerile numai in limb'a unguresca. — Diariele nemtiesci d'in Vienn'a si mai alessu prussofil'a „Nou'a Pressa libera“ si „Tagblatt“ incepura a se vaiera cumplitu, a injurá si a vomí si mai tare spudia si vapaia a supr'a unguiloru, pentru cuventulu ca persecuteza limb'a nemtiesca, cea atatu de culta si ca fortiera magiarisarea. Fai-m'a inca se latí ce guvernulu ung. ar fi datu ordine d'a se subtrage acelloru doue diariele debitulu postale, ceea ce nu s'au adevritu. Diariele nemtiesci n'au cuventu a se superá ca Ungari'a. ca ori care altu statu tinoc a fi administrata prin ffi sei, era nu prin straini, cari deca occupa functiuni grasse, tre-bue ca se invetie limb'a statului: a pre-tinde acest'a este, necontestatu, dreptulu fia carui statu. Aplicarea strainiloru la callile ferrate este, mai alessu in timpu de resbellu, forte periculosa ca-ci d. e. la callile ferrate ung. sunt applicati o multime de prussaci si de agenti nemtiesci (deutsch-national). Ce mirare ca guvernulu ung. tinde a-i in-departá. Preabine face, asia se faca si guvernulu Romaniei, ingrigesca-se de succrescintia romanesca pentru tote specialitatile si la callile salle ferrate se applice numai romani, era spioniluru strainului se li dee drumulu.

Comissiunea financiaria, in sied. sa de Joui, pertractandu bugetulu pre an. 1875. constata, ca erogatiunile ordinarie facu 206,521,550 fl. era veniturile ordinarie 206,434,748 fl. deci deficitulu in ordinariu face 86,802 fl. pana aci ar fi bine, in se erogatiunile extraordinarie facu 26,594,758 numa 5,024,758 fl. era veniturile straordenarie numai 5,024,652 fl. prin urmare deficitulu extraordinariu face 21,570,106 fl. si amendoue deficitele 21,656,908 fl. Acesta differintia se va accoperi d'in restulu imprumutulu de 76½ millione (contractatu in poterea art. de lege XIV. 1874.) deca nu s'au papatu, dar se appropia si tempulu platierei acellui mare imprumutu de 153 millione floreni si ca se se pota plati cu inlesnire, ar trebui se in-cete deficitele annuali. Spre acest'a inse e pucina sperare, ca-ci situatiunea financiaria nu se amelioraza de felu.

In Austri'a inca situatiunea atatu politica catu si cea economica e destullu de trista. Prussia cerca in totu modulu a-si asservi acestu imperiu, ademenindu-lu, ba chiaru silindu-lu la aliantia in lupt'a ce porta in contra catholicismului, precandu tote promissiunile de recompensatiune in Orientu remanu ne-

realisate. Asiá o pati Austri'a si cu concessiunea liniei ferrate d'in Rume-li'a, promissa unei societati austr. ca aceea cu tote stamintiele contelui Zichy (alulu austr. la Constantinopole) se dede unei societati franco-belgice. In privintia economica, demissiunei lucratoriloru d'in fabric'a de machine a lui Sigl se adaussera si altele la fabricele d'in Moravi'a. Prin incetarea lucratoriloru numai la fabric'a lui Sigl, 6000 de sufflete remanu fara pane. In Brünn se escara turburari, cari numai politia le alina si reulu are se devina si mai mare, deca guvernulu nu va luá mesure d'in bunu timpu spre usiorarea starii lucratoriloru.

Don Alfonso, fratele pretendintelu Don Carlos, care pentru omoruri, jafu, si alte mai multe acte de violentia au fostu reclamatu de guvernulu Ispaniei si a carui estraditiune guvernulu prussianu au si ordinatu-o, indata ce s'ar prinde pre territoriulu Prusiei, — s'au assediatu cu socia-sa Donna Blanc'a in frumos'a capitala a Stiriei, loculu de odihna a pensionariloru d'in i-aperiulu austr. dar Dl. Alfonsu nu se pote buocura de odihna, ca-ci poporatiunea se semte yetemata prin presentia acestui principe cu manile cruntate si face totu felulu de demonstratiuni (vedi scirile electr.) spre a-lu sill se essa d'in Graeci. Dupa scirile celle mai noue, Don Alfonsu, petrunsu de sant'a fricilitia, ar fi si datu comissiune a i-se cautá o villa in — seau langa Posoniu in Ungaria, unde omenii sunt mai de-dati cu calai si jafuitori domnesci.

Clasiu, in 19. Aprile 1875.

Intrunirea si consultatiunile unoru romani in Alb'a-Juli'a a provocatu mare volbura in diariele magiare d'aici, din cari fie care cetitoriu attentu pote conosece si motivele si scopulu acestei scomotose attentiuni. cu care magiarii insociescu miscarile romaniloru d'in Ardealu; mai alessu acum'a candu ei vedu, ca unii romani stau a porni intr'o directiune, contraria totoruru acteloru politice de pana acum'a alle natiunii romane.

Cucuveic'a d'aici, care in 11. Apr. inca s'a treditu in Alb'a-Juli'a, cu pronunziatulu scopu d'a clontieni si ea o vorba la acea conferintia, inse ca atare ea numai in loculu ei anumitu a potutu tabari s'a reintorsu indignata, infuriata la ne consolatulu ei sociu dela „Magyar Polgár.“

In acestu diariu se incepura apoi explicatiunile si comentariiele a supr'a acellei conferintie, se latira, se reprodussera si se difformara apoi mai in tote diariele câte se scriu unguresce si pentru magiari.

In urma apoi se puse si pupeza pre colacu si se latí adevurul, ca in clubulu romaniloru din Clasiu nu este neci unu passivistu.

La tote aceste, in fine, presiedintele clubulu romanu d'aici affla consultu a da proba despre desteritatea sa publicistica, reflectandu ca cellu mai competente la tote celle aparute in

diariele magiare si descriindu cu de amenuntulu tota conferintia, publicandu numele celloru invitati si acelloru infacisiati, dechiarandu-se solenne de activistu, si asecurandu lumea cu parol'a sa d'onore, ca treab'a sta bine, nu este neci unu secretu.

Conferintia din Alb'a, tienuta in presentia unui politiaiu, carui-a sa datu si una copia a processulu verbale, alessu presied. pre presiedintele clubulu d'aici, care este insarcinatu a convocá cu 30 dille inainte de allegeri adunarea generala la Sabiu, la care pote luá parte fie-care romanu alegatoriu. credu, si cu votu decisivu.

Clubulu romanu d'aici a tramisu trei delegati la Alb'a. Duoi dintre acesti-a sunt pronunziati activisti si conosciuti vechi optimisti de nerumerate ori desavuati si amagiti; optimismulu loru se pare a fi mai tenace de catu chiaru si a marelui optimistu desa-magitu din Pest'a. Pre allu trei-le nu-lu pricepu.

Toti trei sunt persone onorabile; respectediu convictiunea loru, inse principiele loru in cestiunea politica a tierrei nostre nu le afflu, nu le potiu tiené de folositorie causei natiunii romane d'in acestu mare principatu.

Si credu ca nu tota romanimea din acestu comitatu va fi d'accordu cu directiunea appucata de clubulu d'aici, pentru ca este zadarnica, insielatoria.

Apoi mai amintescu prea ponderosulu momentu, ca la conferintia d'in Alb'a, d'intre cei invitati n'au fostu de facia barbati dintre cei mai distinsi. N'a luatu parte D. Georgiu Baritiu si alti de assemene pusetiune independenta si directiune neinfluintiata.

Inre impregiurarile actuale addeveratii amici ai poporulu potu concrede caus'a natiunii romane d'in Transilvani'a numai barbatiloru probati, liberi de ori ce influentia, liberi de ori ce clientela, liberi de ori ce aspiratiuni, ce i-arú poté impedece in conscientios'a implinire a detorintiei loru romanesce ardelen.

Fia d'ajunsu 25 anni de esperimentari si patianie cu caus'a unei natiunii intregu. Daca natiunea pana acum'a a fostu pentru unii illustri scara de suisiu numai, acum'a aru fi tempulu se nu mai fia. *)

Totu in „Magyar Polgár“ d'aici sa publicatu una correspundintia d'in Sabiu, care spune categorice, ca scirea despre consultarea ce metropolitulu d'acolo ar' avé de cugetu se tiena cu unii fruntasi clericali si seculari, cu scopu d'a pune activitatea in peciore, este luata din ventu. La aceasta desmintire redact. lui „M. P.“ se indolesce si adauge affirmatiunea, ca la acea consultare si protopopulu gr. or. d'aici aru fi capetatu invitatiune.

Bine se insemnamu, ca despre acésta treaba diariele romane nu comunicassera inca neci una litera. (De unde? de la sine nu poteau. Red.)

Acést'a e un'a la mana.

Invitatiunile la conferintia d'in Alb'a se facura prin epistole sigillate, si astfelu totu lucrulu a trebuitu se re-

*) Nu potemu crede ca initiatorii d'in Clasiu ar fi aspiranti si ca ar lucrá d'in cause personalu, apoi ei singuru totu nu de cidu, ci va decide conferintia generale, cari va sci se compenescu lucrulu in interessulu natiunii romane. Deca optimismulu nu e du oprobatu, pessimismulu este cu atatu mae pucinu. Red.

mana secretu pana la diu'a hotarita, pre cum am cetitu si in „Gazett'a Transilvaniei.“ Cu tote aceste „M. P.“ de multu a inceputu a scrie si desbete cu d'amenuntulu a supr'a conferintei allarmandu intréga pressa magiara.

Diarierele romane numai intr'unu tardiu au inceputu a luá notitie, reproducundu dupa celle magiare.

Ast'a e a dou'a la mana intr'unu tempu fórte scurtu.

„Magy. Polg.“ appare in Clusiu si ellu adduce celle d'antáiu sciri, unele essacte, despre affaccrile romaniloru din Ardealu.

Ce insémna acést'a si cum se se espíce?

Se vede, cà guralivitatea si acum'a continua rolulu spurcatu. Acést'a e prea multa activitate.

Traiesca increderea!

Corresp.

Din Germani'a Ardealului.

Infioratoriulu ministru allu interneloru d'acum'a, erá odeniora unulu dintre cei d'antái, care cu argumente neresturnabile dovedisse neincungjurat'a necessitate d'a organizá d'in radecina asiá numitulu „fundu regiu“ din Ardealu.

Sortea inse a voitu ca guvernele premerse se assude mai multu pentru astfelu de lucruri, cari, fara indoiela, li-au pregatitu caderea, — de cátu pentru d'acellea, cari se consolaru egalu indeptatie, mai allessu a celloru din fundulu regiu, cari prin actual'a stare d'acolo sufferu fórte, spre daun'a irreparabila a tierrei.

Prilegiulu cellu mai bunu a sositu. Dlu C. Tis'a esto ministru de interne, i este mai usioru a vidé realizata dorint'a sa in acést'a privintia. Si noi neci nu intardiamu a-i revocá in memoria intentiunea manifestata cá capu allu oppusetiunii, ajunsu a influintá, a dispune cu consentiementulu toturoru natiuniloru.

Conscriptiunea allegatoriloru in „fund. regiu“ este pretotindencia aproape terminata. Restéza inca numai unele lucrári alle comitetoloru centrale. Cu tóte, cà in diarierele Sassiloru nu s'a strecoratu inca nimie'a despre miscárele electorali, totu-si potamu affimá, cà va fi multa zarva inca, multe reclamatiuni voru face drumulu la Pest'a cà momentele de certe si ciocniri nu potu lipsi acolo, unde o mána de omeni, sustienuta si barricadata de privilegie ruginite si

prerogative stricatióse se frementa a esplicá ori ce lege in intiellesu totu numai feudalisticu.

Astfelu in orasiere libere regesci d'in fund. reg. Sassii tienu civilitatea valida numai pentru ei, ceea ce fara cea mai mica indoiela compete d'asemene si civiloru agronomi romani si magiari d'ia acelle orasie.

Infund. reg. locuitorii au fostu si sunt liberi. Acolo n'a essistatu neci unu felu de iobagia, de sclavia, pre cum a fostu acést'a pana in an. 1848 in comitatele Ardealului. In an. 1848 d. e. la allegerile pentru diet'a din Pest'a la Sabesiu romanii au fostu considerati asemene civi cu sassii, au avutu asemene drepturi si cu acellu asemene dreptu toti dimpreana au si allessu unu deputatu romanu si unulu sassu.

Deci toti allegatorii romani d'atunci-a, daca mai traiescu pre temeulu civilitáti pronunziata in legea electorala d'acum'a trebuc negressitu, se aiba si asta-di titulu, dreptulu d'a allegeri; ori ce alta esplicatiune este anomalia, este fara de lege.

Romanii, cari in an. 1848 au fostu si au lucratu necontorbati ca civi, sunt si remanu si asta-di si ori si candu civi asemene indreptatiti ca civii sassii.

Cei ce combattu si néga acést'a, cutedia se falsifice istori'a, se palmesca addeverulu la vederea lumii, in faci'a marturiloru vii, cari aru comitte crim'a d'a fi complici la fàrade-lege daca aru tacé, daca n'aru marturisi cu graiu viu addeverulu.

Nu aprobámu de locu dreptulu datu numai pre basea civilitáti, nu-lu aprobámu de locu pana atunci-a, pana candu essistu institutiuni fabricate, cari facu illusorie si de risu civilitatea; nu-lu aprobámu de locu pentru cà la noi este batjocorita, essistandu ea numai in orisie, dara daca essiste, pre cum o vedemu c'a essistatu in orasiere fund. reg. atunci apoi nu pretindemu mai multu de cátu numai addeverat'a, just'a ei aplicare.

Ce voiescu sassii, fidele remasitie alle feudalimulu cu coifu impodobitu cu cóma de callu. Sè o illustrámu. Sassii voiescu ca conatiunaliu lor, cari in an. 1848 au avutu dreptu pre basea civilitáti, cari asta-di însé au dussu-o pana la sap'a de lemn, sunt completi golani, perfecti proletari, cari d'abie tienu sufletulu in ei prin celle mai in cordate ostenole, dintre cari unii au parasitu chiaru si familiere lor cari s'a lapedatu fara credintia de aculu si de forfecii si au appucatu ciocanulu pentru ca allatura cu tiganii se sparga petre pre sém'a drumuriloru de tierra, cari adeca pentru

Priviti voi umbre sante la scene rusinose!
Priviti mirés'a vostra strivita de tirannu!
Dar nu!... Pausati in pace, cà-ci faptele gretiose
Me temu se nu v'arrunce in lumea lui Satanu!

Ah! ce onore mare, ce dulce-erá odata
A dice 'n lumea larga cà te numesci Romanu!
Atunci, venindu furtune spre tierri'a mea amata,
Unu braci faceá tierrina chiaru diece de dusimanu!

Deci a naturei lege amaru mai ratecesce
Dicundu, cà ghind'a nasce potericulu stegiaru!
Cà-ci altu-cumu fii mamei, ce asta-di ratecesce,
Cà si pre-o polomida strivi-aru pe barbaru!

Ba nu! ea nu gressiesce, cà-ci bravi sunt o multime!
Dar' écca ce lipsesce „mirca toturoru“!
Ah! santa-ti e doctrin'a ta rege din vechime!
Manunchiulu nu se frange de nece umi fetioru!

Unire! sant' unire! Tu flore zenitala
Stropesce Romanimea cu-allu teu profumu divin,
Cà ea se franga lantiulu, ce cnut'a infernala
L'a pusu pre fio'ca Romei cu scopu asiá meschinu!

T. Ceotea.

statu cadu in rubric'a consumetoriloru numilegi; acesti „bürgeri“, acesti desperati privilegiati se aiba si se essercite asemene dreptu cu cei indeptatiti prin cualificatiune seau intelectuala, seau materiala.

Mai multu inca. Ecitatea sassesa cere, ca astfelu de essistentie, ce nu potu cadé in neci una socetela, se fie mai pretiosi cecatiuni de cátu numerosii civi agronomi romani si maghiari din fund. reg. cari nu potu fi allegatorii numai si numai pentru cà din summ'a de contributiune prescrissa de lege lipsescu câtiva cruceri.

Acést'a este mai multu, de cátu injuria; si acést'a voiescu sassii sperandu cà astfelu voru poté callari alte sute de ani inca in spinarea immense majoritáti ne-sassesi.

Eu affirmu, cà nu astfelu, nu in acestu intiellesu este d'a se esplicá nou'a lege electorala neci chiaru in multu gugulit'a Germania din Ardealu.

Romanii din fund. reg. nu dorescu alt'a, de cátu, pana nu va fi tardiu, guvernulu se faca dreptate in fund. reg. macaru informandu-se deplinu si essactu despre incurcatele trebe d'acolo si se nu pregatésca porta deschisa nuoriloru de potopu, cari adi, mane ne voru poté innecá dimpreuna. (?)

Ne luptámu pentru cà suntemu constrinsi; dara ni-amu tiené-o de demnitate daca am fi siliti a ne luptá cu inimici si nu cu sierpi.

Inse sortea fiacarui sierpe trebui se fia sortea cellui d'in gradin'a Edemului dupa profeti'a angerului; ceea ce ne dore, ceea ce n'amu dorí se se intemple.

Tribunulu.

Bicadiu, 20. Apr. 1875.

Onorab. Red.! Deca e drepta assertiunea, „cà mai usioru e a zidi o cetate fora materiale, decátu a guvern'a unu poporu fora de religiune“ atunci e chiaru si limpede cà nu numai pre umerii Preutimei jace interessarea despre prosperarea religiunei, ci jace in genere la toti bine semttorii patrioti carii convietuimu, si constituimu societatea omenésca, prin urmare, cu totii suntemu chiamati la collucrare solida pentru sustienerea acestui institutu Ddieescu carele cu dreptu cuventu se numesce criteriulu, si caracterulu cutarui poporu, barometrulu culturai morale si sociale atátu a individiloru sengurateci cátu si a intregeloru societati ce figuréza pre terrenulu visibile cu ochii nostri!

Intemeiatoriulu acestei societati Isusu Christosu Ddieu omulu a binevoitu cà acést'a S. Biserica seau societate se consiste d'in 2 párti, adeca: din Invetiatori, si din ascultatori seau Preuti, si credinciosi, si togmai din conceptulu numiriloru acestor-a purcediendu vedemu cà Invetiatorii seau Preutii apparu ca prepusi éra ascultatorii, seau credinciosii cà suppusi fii sufletesci, parintelui spiritualu sub acarui conducere morala sunt incredintiati, seau ce este totu un'a, fiesce care communa crestinésca si-are diregatoriulu seau sufletescu carele anume sacrificandu-si viet'a sa din fragedá etate indatorandu se pre sine de a primí, si portá tote greutatile impreunate antái nu numai cu castigarea invetiatureloru gimnasiale pregatitórié — apoi celle mai inalte teologice: dara ce urméza dupa acea, continu'a seau reintreupt'a pastorire seau vighiare preste statulu religios-morale a turmei salle credintióse si indreptarea cu teluirea cuventulu evangeliéi — mai adaugandu càtra acestea si mangaiarea cea mai pre susu de tóte, carca curge prin cisternele daruriloru seau a Santeloru Sacraminte: Tóte aceste, OO. Lectori, rechiamo lacru si tempu, continua eruditiunea, incátu e tempulu a dice si nóua cu alti mireni dimpreuna, cà „Preutulu cellu bunu invetia pana la mórté.“

Si acum, se me intoreu la problem'a propusa de a o familiarisá incatu va si cu bunii fi credinciosi ai bisericei nóstre greco-catolice, anume d'in diecesá Ghierlei, carea inca doresce de a avé in

mediloculu seau preuti bravi si culti, si fora de a face multa vorba o rogámu ca pre un'a intelligentia a nóstra pré stimata, ca considerandu tóte impregiurabile tempulu sau a seculu XIX. acusi, candu, sperámu cà va se fia aléssa cà representatori'a bisericei nóstre in sindulu diecesanu de Ghier'a, se nu-si uite atunci, a se consultá despre factorii cei mai principali ai sei, respectivu despre intogmirea, inbunetátirea ori cu ce modalitate a starei precarie si antice a emoluminteloru parochiale, cà, adi, mane, se nu se intemple ce va mai neplacutu in vini'a domnului! de ce credu cà totu romanulu bine semttoriu cu noi dimpreuna va dice, cà se ferésca Ddieu!

Deca privimu la darea osebiteloru caste s'au classe de diregatori-officiali, incepundu de la notarii comunali asiá numiti cercuali, in susu ce vomu observá? Abuna séma aceea, cà afara de preutímea romana, si invetiatorii confessionali, nici unu felu de officiu nu este mai slabu provediutu; fost'au si din colo de Lait'a d. e. in Gallici'a Ruthena si in Bucovin'a preutímea gr. or. de acolo nedotata, e dar adi, s'au inaltiatu si ei la categori'a cei compete cá unoru functiunari basericesci, intogmindu li-se solutiunea ca se pota traí din tr'ins'a.

Cu permisiunea On. Redactiuni voiu cita aici un'a paradigma séu starea unei Parochie pretinse de buna cu venitele salle: d. e. tocmai unde scrietoriulu acestoru síre se affia cá Parochu:

Venite	fr. v. a.
Lecticalu preotiescu in bani	80 —
Capetare din osebite functiuni	97 —
Bani din venderea product. de buccate	83 —
Subsidiu	50 —
Summ'a	310 —

Erogatiuni	fr. v. a.
La 2 persóne servitóre	80 —
Pentru incaltaminte si vestiminte	30 —
Pentru lemne focali	10 —
Spese la lucrarea pamentului	30 —
Pentru 1. diariu Basericescu si alt. pol.	11 —
In prociulu sarei de la Oarna-Desiului	6 —
Darea, (Contributiunea)	18 —
Spese	185 —

Restulu de 125 fl. debue se acoperi spesele victualeloru pentru persóne, — ne mai amintindu si aceea cà, 2 fii la scola inca voru fi acceptandu o summulitia considerabila, nici pomenindu alte spese neprevedute cumu e. d. e. renovarea, seau cumperarea unoru instruminte de economia etc. etc.

Totu odata respingu si blamarea unoru-a, cari deducu o atare situatiune debila din rea economisare, — precumu si cealalta citatiune evangeliica reu aplicata de càtra unii, de si pote numai din discretiune, cà „nu numai cu pane, ci si cu cuventulu lui Ddieu traiesce omulu.“

Grigoriu Cardosiu
Parochu localu.

Siomeut'a-mare, 24. Apriliu.

Multu stimate Dle Red.! Ospitalitatea ce ati datu lui „Curtiu“ in Nrii 3-4 si 21-22 „Feder.“ cu privire la scól'a rom. de fetitie d'in Siomeut'a-mare, credu cà nu-mi veti refusá-o nici mie, publicandu in acestu pre-tiutu diurnalu câte va orduri, prin cari voiescu a chiarificá lucrulu asiá precumu e in realitate si de a da de golu ceea ce nu e conformu adeverulu in articlii lui „Curtiu.“ — improspetandu in memori'a auctorelui, adeverele provediului cà: „Mintion'a are petiére scurte.“

Candu nu asiá avé neci o cunoscentia despre cell'a decurse in cestiunea scólei de fetitie d'in Siomeut'a, totu-si cetindu cu atentiune articlii lui Curtiu si apoi judecandu seriosu asup'a celloru ce se cuprindu intr'insii, affu cà totu lucrulu nu e decátu nisce appucature malitióse alle lui Curtiu

FOISIOR'A.

La Transilvani'a.

De siesprediece secle iubita tierrisiora

Furtune fiorose pre tino te-au cercatu.

Trecut'au inse tote si frag'a-ti animiora

Prin bracia eroine de morte a scapatu.

Torrentii cei de munte din Asi'a barbara

Porniti, ca se te pierdia de pre acestu

pamentu,

S'au frantu, s'au frantu de tine ca und'a

cea fatala

De stanc'a, ce se naltia falosu spre fir-

mamentu.

S'a frantu si Semilun'a pagana si barbara,

Cà-ci sinulu teu produsse pe marele Corvinu

Perit'a si sclavi'a mãrsiava si amara

Impusa de tirannulu, ce dice, cà-i Crestinu.

... Dar vai! fatal'a sorte ea nu fú multiu-

mita;

Tirannulu fora lege de nou te-a sagetatu.

Si adi, sermana mama! cà rosa oflita

Pre patulu cellu de morte suspini nein-

cetatu.

Tu ai copii multime cu bracia tari nervosse;

... Dar sortea-ti este un'a cu-a flicei lui

Priamu!

Toti stau in nepesare, si spad'a veninosa

Vai Domne! sugé sinulu copilei lui Tra-

ianu!

prin cari se încerca a-si vorsa invidia asupra Dlu Atanasiu Cototiu, — pentru ca de si in articolul primu d'in Nr. 3-4 „Fed.“ cetitoriu usioru ar' alluneca a crede ca Curtiu scrie despre mentonat'a scola intr'unu stlu ce l'ai crede essitu dintr'o anima curata romanésca, de si totulu e numai appucatura fariseésca, infrumsetiata cu frase nationale, — éra in articolulu d'in Nr. 21-22 esse adevverulu la lumina, unde Curtiu ca unu Vulcanu incepe a arruncá spudi'a invidiei ce lu róde ca si cumu rode viermele la radecin'a plantei.

Fora de a rosi la facia, acellu erou nu se genéza de a caracterisá in antea on. publicu pre Venerandulu nostru protopopu de unulu ne-cualificatu pentru postulu ce lu occupa, de unu omu renegatu etc. Compatimescu pre dln Curtiu pentru atá'a simplicitate ce nu s'ar poté asceptá decátu de la unu „semi doctu“ normalistu precumu e dea, éra cualificatiunea acellui-a pre care se încerca a-lu calumniá au essaminatu-o altii, mai demni cá dsa. Noi, cáti cunoscemu pre acestu Vener. protopopu, lu stimámu, iubilim si-i pretiuimú faptele salle decandu lucrá in vini'a Domnului, si acést'a a buna séma nu dóra pentru cá ar fi asiá cumu se încerca a-lu negri dlu Curtiu in publicu, ci toc'm'a din contra. Celca dísse in articlii lui Curtiu sunt numai scorniture tendentióse. Asiá assertiunea, cá d. protop. ar' fi propusu pentru postulu de invetiatoréssa pre ruguroic'a, veduv'a lui Sandru Ignatiu, e toc'm'a mintiuna, cá-ci acést'a s'a effectuitu din lips'a de concurrenta romana conformu conditiuniloru din concursulu publicatu in „Feder.“ si prin consensulu introgului senatu scol. ceea ce d. protop. inca a aprobatu, ce neci n'a fostu reu, déca considerámu necesitatea instructiunei romancutiiloru prototindenea, dar' mai alesu in locurile mai insemnate cum e si Siomeut'a, capitala a districtului, cu 1650 de sufflete mai toti romani. Apoi unguoic'a despre care Curtiu scrie cu atá'ta ironia vorbesce llmb'a romana fórté bine, si e pedagoga si inca buna.

Tóte obiectele de invetiamentu se propunu fetiiloru prin cei doi invetiatori in léte díllele, numai lucrurile manuale si ce se tiene de economi'a casei se propunu prin du'a invetiatoréssa si nu dora studiu ca atare, ci numai in praxa: unde si candu ar' vre cine-va totu nu ar poté s'e planteze sentiminte anti-nationale. A si inca dl. Curtiu numai fantasie a scrissu in publicitate si numai spre a-si ajunge reutatosulu scopu de a calumniá.

Bá ce e si mai multu, se încerca a se arretá on. lui publicu de atare nationalistu si romanu adevveratu dechiarandu cá natiunea le credeulu, carui-a se inchina? Faptele inse dovedescu contrariulu, deca nu cum-va dlu Curtiu tiene de fapte nationale a espropia pre cei de unu sange cu dsa, prin imprumutarea de bani cu procento usuate pre aici pre la noi numai de fiii lui Jud'a, companisti ai dsalle. Eeca credeulu dsalle! La acést'a s'au inchinatu si se inchina, prin urmare erte-mi deca lu facu attentu s'e nu-si mai insusiesca numele de „Curtiu“ precumu nice altele de alle strabuniloru nostri, carii intru adevveru au luptatu pentru numele de „Romanu“ si au arretatu fapte, éra nu mintiuni si calumnie. Faptele dlui Curtiu, ce e dreptu, differescu cá cerulu de pamentu de alle venerandulu protopopu Atanasiu Cototiu, care acum'a la betranetie o silitu a-si ceti calumnia' versata din anir'a unui semi-doctu, pre care inca numai poft'a de resbunare l'a impinsu la aseemenea fapta.

Pre ne dreptu calumniatulu e barbatulu, carele prin faptele salle si-a castigatu in antea toturoru, cari lu cunoscu, cellea mai pretiósé merite pre care furii nu le poté fura, neci calumniatori alle stricá si acellea sunt: *ubireu si stim'a*. Aceste nu se poté castigá prin epitele cari se încerca Curtiu a le incarcá asupr'a díslui. In tractulu nostru, scólele confess. poté dice. stau bine, de si impedecamintele sunt multe afora de scóla rom. din Satulungu unde e parochu soerulu lui Curtiu, acolo pruncuti de romanu frecuentéza scóla ungarésca infiantata in annulu trecutulu prin Barones'a, unde i atragu prin appucature dandu-le cáte o caciula rosia honvedésca. Ore astu foliu de appucature nu ar' fi in stare

unu proutu harnicu a le combate si inca avendu ajutoriu pre ginerele seu Curtiu? Dar de unde, pentru Ddieu, candu insu-si proutulu tramite pruncií sei le scóla ung. adeca premerge cu essmplu, cu tóte cá aici in Siomeut'a este scóla normale. Védi aici ar trebui a-si intinde Curtiu balsamulu vindicatoriu, unde chiaru e interessatu in favorea soerului sou, ca s'e nu deo de ce-va reu procedendu totu ca si pana acumu. Aci ar avé locu oftarea lui Curtiu, ca adeca Ven. Orden. s'e se indure a luá mesure pentru evitarea reului; éra pentru scóla d'in Siomeut'a nu-si bata capulu, cá-ci aici sunt barbati incaruntiti in lupte, pre carii i-am ascultatulu si-i ascultámu pururea. *cu.*

Articululu de lege XXXV. din an. 1874.

Despre notarii publici regesci.

CAPU XIII.

Manipulatiunea.

§. 133. Notariulu publ. e îndetoratu, încátu legea n'ar dispune altmintrea, a pastrá originalele tuturoru documintelorulu publice facute de dinsulu.

Candu la facerea cutarui documentu ieau parte doi notari, acellu-a pastreza originalulu, care au fostu insarcinatu cu compunerea lui.

§. 134. Actele, cari notariulu le-au compusu cá insarcinatu judecatoriei, se dau in originalu judecatoriei.

Daca intr'una afacere, ce notariulu o impinesce cá commissariu allu judecatoriei, se compunc vre unu documentu notariule, acést'a notariulu o amintesce seu in procesulu verbale ce s'au luat despre afacere, seu in reportulu ce are s'e faca judecatoriei, inse documentulu are s'e-lu manipuleze cá ori care altu documentu notariule.

§. 135. Originalulu documintelorulu publice notariulu publicu numai in casurile stabilite prin lege, seu la demandatiunea judecatoriei lu póte estradá. Totuodata este datoriu a luá copi'a acellui-a inainte de estradare, in acést'a a insemná fidelu tóte notitiile marginale, correctiunea si schimbarea (modificarea) ce se affa in originalu; in urma copiá acést'a a o subscrie cu maná sa propria, a o provedé cu sigillulu seu officialu si a o autenticá prin presiedintele tribunalului, éra acolo unde nu este tribunalu, prin judele Cercului. Acést'a copia supinesce originalulu pana la retransmisiunea acestui-a, facandu-se esceptiune numai pentru copiá testamentulu mentionatu in §. 84.

§. 136. Notariulu p. este datoriu a-si tiené scriptele in ordine, a le pune in fasciculi facuti dupa annu si numeru, si a le pastrá in locu si guru in locuintá ori in cancellariá sa.

Pre partea din afara a fascicuilorulu este a se insemná annulu si numerulu, si daca volumulu scriptelorulu recere a se face mai multi fasciculi, — numerulu primu si ultimulu a-lu documintelorulu publice d'intr'insulu.

Scriptele ce notariulu le-a facutu din insarcinarea judecatoriei, daca elle remanu la notariulu p. sunt a se manipulá totu in aseemenea ordine, dar' deosebite de cátra documintele publice.

§. 137. De pre documintele publice se poté estradá espeditiuni autentice, copie autentice, copie autentice ori simple. Acesta calitate este a se insemná pre actu.

Estradarea acestorulu a de regula este detorintá acellui notariu publicu, care pastrédia originalulu. Esceptiunile sunt stabilite in lege.

§. 138. Espeditiuni autentice numai acellorulu-a, si in atáte esemplarie se poté estradá, pentrucári si in cáte esemplarie acést'a s'a concessu in documentu. Daca documentulu in acesta privintia nu cuprinde in sine nimica, ficcare parte póte pretinde cáte o espeditiune autentica.

La finea documentulu, seu pre cól'l'a acclusa este a se insemná totu deaun'a, cui si candu s'a estradatu espeditiunea autentica.

§. 139. Espeditiunea autentica trebuie s'e consune din cuventu in cuventu cu originalulu. Regulele §-loru 64. si 65. sunt a se aplicá si aici-a, totu-si cu acea differintia, cumca correctiunea, suplementulu si

schimbarile facute in originalu pre langa observarea formalitatiloru prescriste, este a se scrie la acellu locu, unde apartiene, dar fára ca acést'a s'e se amintesca deosebi.

In testulu espeditiunei s'e se cuprinde plenipotintiele si celalalte accluse alle documentulu ast-felu, ca clausul'a de autenticare s'e aiba potere si pentru accluse. Despre acést'a inse s'e se faca amintire in clausul'a de autenticare.

La dorinti'a pártiloru se poté eliminá d'in espeditiune acclusele; eliminarea inse, s'e se amintesca in clausul'a de autenticare; dar pre bas'a unei espeditiuni, cá si acést'a, essecutiunea nu se póte ordiná.

§. 140. Autenticarea espeditiunei se face astfelu, cá notariulu publicu la finea espeditiunei consuna cu originalulu pastratu la notariulu publicu; mai departe cá pentru cine, unde si candu s'a estradatu. Acést'a clausula notariulu o subscrie cu maná propria si o provede cu sigillulu officialu.

§. 141. Espeditiunea autentica estradata dupa formele legale possiede egala autenticitate cu documentulu originalu, si acolo, unde legea pretinde prezentarea documentulu originalu, are totu atá'ta valóre de dreptu ca acestu-a.

§. 142. Daca documentulu notariulu cuprinde in sine mai multe affaceri juridice si de sine statatorie: notariulu p. in locu de o espeditiune completa póte estradá espeditiune deosebi despre ficcare affacere, ceea ce in clausul'a de autenticare este a se insemná. Pre bas'a unei espeditiuni ca acést'a inse, essecutiunea nu se póte ordiná.

§. 143. Notariulu publicu numai in casurile urmatorie póte estradá de nou espeditiune autentica:

a) daca se invoiescu pártile;

b) daca o cere partea in loculu unei espeditiuni gressite ori defectuóse, restituindu ceealalta.

c) daca partea dovedesco, cá cea d'antaiu s'a perdutu si cá este nimicitá prin judecatoriu;

d) daca s'a ordinatu prin tribunalulu respectivu (§. 11. 144.)

Acést'a calitate a espeditiunei este a se insemná si pre espeditiunea in sa-si.

§. 144. Espeditiunea autentica reinnoita o ordina tribunalulu la suplicá partei respective si numai atunci-a, daca suplicantele arreta verosimilitatea, cá are lipsa de espeditiunea ulterioara si cá in contr'a estradarei nu essiste nici o greutate.

Despre decisiunea de incuviintiare, se incunoscentiáza ambele parti.

Decisulu de incuviintiare nu se poté atacá cu remedie juridica. In contr'a decisorulu de denegare suplicantele póte appellá in 15. dílle de la immanuare.

§. 145. In casulu §lui 143. lit. a) despre invoirea pártiloru se face protocollu. Acést'a s'e se amintesca si in clausul'a de autenticare. Acestu protocollu, precum si in casulu §-lui citatu lit. b) espeditiunea restituita mai departe in casulu de sub lit. c) atestatulu necessariu, in urma in casulu de sub lit. d) demandatiunea judecatoriei s'e se alature la documentulu originalu.

§. 146. Notariulu publicu este datoriu a concede pártiloru, urmatoriloru, plenipotentialorulu lor si peste totu: personelorulu, cari dovedescu interessulu lor de dreptu si in contr'a carorulu-a, nu essiste impedecare fundata, si cu invoirea partiloru ori cui, — s'e cotesca documintele, si la cererea lor a li dá copia autentica ori simpla.

Copie de aceste notariulu publicu póte estradá si zai de multe ori.

§. 147. Notariulu p. despre testamentele facute de ellu, ori predate lui spre pastrare nu poté estradá decátu numai copie; dar' si aceste in viét'a testatoriuului si numai acestui-a, ori incredituului seu provediutu cu plenipotintia speciala. Dupa mórtéza testatoriuului numai daca testamentulu s'a publicatu conformu normelorulu prescriste. In casulu din urma clausul'a de publicare s'e se insemne si pre duplicatu.

§. 148. Daca notariulu publicu, unei persóne, carea dupa lege n'are dreptu, denéga estradarea espeditiunei ori copiei autentice, ori cetirea originalulu, — partea asuprita are dreptu a-si cautá indreptatirea la tribunalulu respectivu. Notariulu publicu nu

póte denegá implinirea mandatulu judecatoriescu.

§. 149. Notariulu publicu este datoriu in 3. dílle a estradá espeditiunile, ostrasurile si copile cerute daca aceste nu trecu peste trei cóle, — ér' daca sunt de mai mare estensiune, cellu multu in 8. dílle.

In casu de intretrasare (negligintia) la cererea partei, presiedintele tribunalului concerde estradarea ori altui notariu publicu, ori judelei cercualu. Acést'a impregiurare cu provocare la decisulu judecatoriescu, are s'e fie amintita in espeditiune, respective in clausul'a de autenticare.

§. 150. Daca se pierde originalulu documentulu, — pártile poté depune la notariu espeditiunea autentica acellui-a. La acést'a inse se recere amortisarea (nimicirea) documentulu perdutu, si dupa seversirea procederei — incuviintiarea tribunalului respectivu.

Decisulu de amortisare si de incuviintiare se brosiuréza de espeditiunea depusa.

§. 151. Fiecare notariu publicu este datoriu a portá protocollu de affaceri, in acurui rubrici se insemná urmatórele:

a) numerulu actului in ordine curinte, de la inceputulu annului pana la finea lui, sub acést'a cu littere mai mici lun'a si diu'a actului;

b) numele de familia, de botezu ori adiectivu, allu partiloru, caracterulu si locuint'a lor; daca sunt mai multi: numele collectivu si in casu daca acést'a nu s'ar póte intrebuintá numirea unei persóne, ér' seiallalti cu numerulu cointeressatoriloru;

c) numirea si obiectulu affacerei dimpreuna cu sum'a eventuala a pretiuului;

d) observatiuni, cu deosebire in casulu §-lui 85. insemnarea, cá s'a estradatu originalulu, precum si numele primitivulu.

§. 152. Notariulu publicu este dotariu a improcolá de regula documintele ds orice affacere, dupa rubrici si in tóte díllele; pre documentulu publicu si pre espeditiune a insemná numerulu de affacere.

Legaliserea copiiloru si traduceriloru, protestele cambiale, esibitele compuse de notariulu publicu, si insarcinările primite de la judecatorie, precum causele de lasamentu nu se inregistréza in acestu protocollu de affaceri.

§. 153. Improtocollarea are s'e se faca correctu, fára radere ori interpolare, astfelu, ca de la unu numeru pana la cel'altu s'e nu remana locu golu pentru o linia intréga.

Notariulu publicu este datoriu a subscrie ficcare pagina indata ce aceea este impluta, (scrisa), si a provedé cu numerulu annului si cu sigillulu officialu pagin'a prima si ultima a protocollulu de affaceri.

§. 154. Protocollulu de affacere, avendu a se transfila cu cordea, ambele ei capete a se sigila pre ultim'a pagina, si a se insemna numerulu paginelorulu, — se legaliséza prin presiedintele tribunalului; Altufelu de protocollu de affacere nu póte intrebuintá notariulu.

Daca protocollulu de affacere s'a implutu, seu daca notariulu vrea s'e intrebuintieze altu protocollu fára de a fi plinu cel'altu: protocollu primu are se fie incheiatu prin presiedintele resp. allu tribunalului, si crucifigandu-se locurile góle, — s'e scóte din usuare.

Presiedintele pórtá registru despre protocólele (de affaceri) legatisate prin ellu, si despre numerulu paginelorulu acellor'a.

§. 155. Notariulu publicu este datoriu la inceputulu fiecarui anu a subscrie presiedintelulu de tribunalulu protocollulu de affacere in originalu, si in copia vidimata de ellu.

Presiedintele insemnandu numerii de affaceri din annulu trecutulu, provede protocollulu cu subscrierarea sa, originalulu lu restitue notariulu, ér' copi'a o depune in archivá tribunalului.

Notariulu publicu, care in prim'a jumatate a lunei lui Ianuariu nu subscrie protocollulu de affaceri, — platece pentru ficcare dí de negligintia pedépsa de 2 fl. v. a. Despre incassare, eschidindu-se remediile de dreptu, se ingrigesco presiedintele.

§. 156. Notariulu publicu, afara de protocollulu de affaceri, mai are s'e pórté urmatoriele:

a) registru alfabetic despre numele partilor, cari vinu înainte in protocollu de affaceri, avendu a se insemna in acest'a si numerii coresponditori ai affacerilor;

b) altu registru alfabetic despre partile, cari au depus ori au lasatu a li se face testamentu, — eventualu au insemna-rea, ca respectivulu a oventulu, ori ca si-a luat indereptu testamentulu;

c) protocollu pentru proteste de cambii in intiesulu legiloru viginte, in care se insemna si protestulu chartieloru commerciale mentionate in §. 104;

d) protocollu despre banii depusi ori primiti prin ellu, precum si despre obiectele de pretiu;

e) protocollu despre pertractarile lasamenteloru;

f) protocollu despre insarcinarile judecatoriesci.

§. 157. Rubricile Protocóloru despre cauzele de lasamente, precum si despre insarcinile judecatoriesci, cuprindu in sine urmatoarele:

a) numerulu corrente de la inceputulu annulu pana la fine;

b) annulu, lun'a si diu'a, in care a primitu insarcinarea de la judecatoria ori dela parte, anumindu totuodata si pre cellu ce l'a insarcinatu;

c) obiectulu insarcinarii;

d) annulu, lun'a si diu'a, in care a corespunsu insarcinarii;

e) notitia: candu s'au subscernutu judecatoriei actele ori raportulu, respective: candu s'a estradatu partiloru documentulu;

f) observatiunile eventuale.

§. 158. Limb'a administratiunei este cea magiara. Notariulu publicu la inceptiunea sigillulu oficialu, la ducerea protocóloru, precum si in corespondintiele salle oficiale ce le are cu judecatoriile si cu camer'a notariala, in calitate de notariu publicu, este datoriu a intrebuintiá acest'a limba.

CAPU XIV.

Archivele notariloru publici.

§. 159. In archivele notariale se pastréza scriptele si sigillele notariloru publici, cari prin mórte ori din alta cauza au incetatu a functioná.

Atari archive voru fi la fiecare judecatoria reg.

In acest'a archiva scriptele fiecarui notariu publicu, cu insemnare necessaria se voru pastrá in deosebite fascioare si in armarie (sicrie) incuiate.

§. 160. La archivele notariale se voru aplicá archivari notariali, si, cerendu trebuinti'a, archivari supralini.

Affacerile archivariulu le prevede de regula personalulu tribunalulu. Affacerile archivariulu notarialu presiedintele judecatoriei le concede unui-a dintre judecatori tribunalulu. Affacerile cancellariis le plinesce unu espeditoru, carui-a se dau spre dispusetiune cancellisti in numeru recerutu.

§. 161. Dacca ostinderea mai mare a arhivei aru cere unu personalu deosebitu, ceea ce pre bas'a remonstratiunei tribunalulu respectivu si a camerei notariale se decide prin ministrulu de justitia — personalulu archivei notariale se platesce din viestieri'a statulu. Pre archivariulu, adiunctulu acestui-a, si pre espeditoru lu numesce ministrulu de justitia, éra pre scrietori presiedintele tribunalulu.

De archivari si adiuncti se se numésca pre cátu se póte, notari publici, cari dupa ocuparea acestui postu nu mai potu functioná ca notari publici.

Concursulu la aceste pos tiri se publica prin respectiv'a camera notariala, éra propunerile salle le substerne ministrulu de justitia.

§. 162. Din archiv'a notariala numai archivariulu póte estradá espeditiuni autentice, copie autenticate ori simple, asemenea si estrassele, atestatele si incunoscintiarile, precum si documintele pastrate numai ellu le póte estradá.

Atari documinte le subscrie notariulu publicu si le prevede cu sigillulu archivei notariale.

Cátu pentru manipulatiune: normele stabilite pentru notarii publici servescu de cinosura.

Tacsele inca se se incasseze dupa normativele notariale si se se transpuna la respectiv'a cassa de contributiune.

§. 163. Dacca archivariulu refusa cutare espeditiune, estradarea cutarui documentu copie, ori cetirea cutarui actu, nu dá deslucirile indestulésse cu urma, taxa partu nu se indestulésse in stabilirea taxei: asupor'a plansórei partei, dupa ascultarea archivariulu, decide tribunalulu. Acésta decisiune nu se póte atacá cu remedie juridice.

§. 164. Dacca móre cine-va, a carui testamentu se pastréza in archiv'a notariulu publicu: se se observe dispusetiunile §-lui 85.

CAPU XV.

Inspectiunea.

§. 165. Asupr'a activitatii oficiale si a portarii morale a notariloru publici veghieza camer'a notariala.

§. 166. Camer'a notariala porta registre exacte despre toti notarii publici din cerculu seu, in rubricela acestoru registre se cuprindu urmatoarele:

a) numele si connumele notariulu publ.;

b) numirea statiunei si diu'a in carea notariulu si-a inceputu activitatea;

c) summa si calitatea cautiunei, dimpreuna cu schimbarile eventuale, referitóre la acésta;

d) pedepsele dictate asupr'a notariulu publicu, facandu-se provocare la respectivulu decisu;

e) timpul, in care notariulu a incetatu a functioná;

f) numirea tribunalulu la care se depunú scriptele notariulu publicu;

g) notitie, cari au se cuprinda in sine mai vertosu suplinirile intemplete si schimbarile in statiune.

§. 167. Camer'a notariloru publici duce registru si despre candidatii de notari publ. in care se inscrie cu punctualitate timpul de insinuare si essirea loru d'in praece, numindu-se si notariulu, la care candidatul a fostu in aplicatiune.

Camer'a este datoriu a grigi, ca candidatul, in restimpulu praecei notariale se nu fie applicatu si in altufelu de praece.

§. 168. Camer'a notariala este datoriu a examiná cellu pucinu odata intr'unu annu cancellari'a notariloru publici din cercu prin unulu dintre notarii publici ai cerculu, si a se convinge despre regularitatea protocóloru si a documinteloru.

In casu de irregularitate mai nelusemnata, ce vine la cunoscintia camerei, dá instructiune notariloru publici éra in casu de irregularitatea mai mare séu de delictu dispune despre pedepsirea legala.

§. 169. Procurorulu reg. din resiedintiá camerei notariale este datoriu a veghiá, ca camer'a se essecute cu rigóre cuvenita examinarile prescriése in §. 168.

Dacca in acest'a privintia descopere neglignencia: procurorulu reg. despre acésta face reportu presiedintelu judecatoriei disciplinarie, éra acestu-a ministrulu de justitia pentru a se efeptu investigatiunea si dispunerca ulterióra: (§. 190).

§. 170. Officiele si autoritátele publice sunt detorie éra partile sunt indreptatite a face aretare camerei despre tote faptele si delictele venite la cunoscintia loru cari lecomitte notariulu publicu si cari in intiesulu acestei legi sunt impreunate cu urmarire disciplinare ori pedépsa.

§. 171. Inspectiunea suprema asupr'a notariloru publici si a camere loru notariale compete ministrulu de justitia.

Pe bas'a acestui dreptu allu seu in interessulu justitiei, séu in urmarea plansoriloru facute póte dispune, ca manipulatiunea atátu a singureticiloru notari, cátu si a cameroloru se se iee la cercetare si ca abuserile se se pedépsite.

(Va urmá.)

VARIETATI.

(Multiamita publica). Societatea „Petru Maioru“ in annulu trecutú dorindú a avé in biblioteca sa opurile fericitului ei patronu Petru Maioru, a adresatu prin diu-riale romane din locu o rogare catra acei on. dni, cari ar posiede vr'unulu séu mai

multe din opurile aminstite, se binovoie ca a le oferii societatii gratis séu pre langa orecare remuneratiune.

La acésta rogare pana acuma a avutu generositatea a responde stimabil'a domniórea Lucretia a Costa din Aradu, gratificandu societatii „Istoria pentru inceputulu Romaniloru de Petru Maioru“ in care la fine se afla si disputele autorulu pentru acésta istoria avute cu recensentulu K... tradusa din l. latina de Damascenu Bojinca.

Pentru acésta bunavointia si atentiune, venimu a esprime stimabilei domniórea cea mai respectuosa multa a societatii „Petru Maioru.“ Asemenea venimu a esprime respectuos'a multiamita a societatii si onordnu Bonifaciu Florescu, pentru opurile: „Cursu facultativu de istoria moderna critica.“ si pentru brosiur'a; „Etia contra omnes“, mai departe onorab. comitetu din Paris distribuitoriu de carti intre Romani si Slavi pentru allu II. versementu de carti franceze, din 154 volume, ce am primitu in annulu acésta.

Cu acésta ocaziune rogamu de nou pre acei dni, cari posiedu vr'unulu din opurile fericitului Petru Maioru afara de cele amintite mai susu, si ar voi a le oferii societatii gratuitu ori langa orecare remuneratiune, se binevoiesca a incunoscintia societatea despre acésta.

Budapest'a 28 aprile 1875. In numele societatei literarie „Petru Maioru“:

Petru Ilesiu
secret.

Augustu Horsia
presied.

(Ministeriulu ung. de agricultura si commerciu) prin scriessore cerculare cu dat'a 1/13 Apr. a. c. Nr. 2154. au opritu protocolulu matiele de ce d'in Roman'a. Totoda institutiile de orantina au fostu insarcinate a veghiá ca se nu lasse a se trece neci alte produse crude (provenientie) de oi, numai dupa desinfectiunea pealabila conformu reguleloru. Assemene si turmele de oi insinuate pentru importu, numai dupa cercetare essacta si dupa cantumacia de 48 ore voru poté se treca fruntariile tierrei.

(Numiri) Ioanne Bod ea, adj. de conceptu la curtea supr. judec. este numitu notariu la judecatori'a de Bistrit'a. — Carolu Chedacu practicante de manipulatiune la direct. financ. d'in Timisior'a, numitu officiale de cancellaria totu acolo; Giorgiu Popu, conceptista de clas. II. la direct. fin. d'in Clusiu numitu conceptistu de clas. I. totu acolo. — De si toti trei au nume rom. ni-se pare cá numai cellu d'in urma e romanu.

(Pasce preatriste.) In Sabi-siulu Transilvaniei la 23 Aprile, c. (in Vineri-a mare) la 1 ora d'in dí s'au escutu foculu in suburbiulu romanescu Dioseni, de unde alimentatu de ventu ce sufflá tare, foculu trecu in suburbiulu nemtiescu (in Saxoni, numiti Durlacher) latindu-se si facandu si aici mare stricatiune; 150 de cladiri se prefacura in cenusia, 70 de familie remassera subceriulu liberu. Partea romanescu sufferi mai tare, d'in suburbiulu nemtiescu a patri'a parte jace in cenusia. Daun'a este forte mare. — Fiindea locuitorii d'in suburbiulu rom. care arse, sunt mai toti saraci, cari si pana aci luptá cu neajunsele vietiei, apellámu la sentiulu crestinescu si fratiescu allu Onorabililoru nostri cetitori si la intregu publiculu rom. setori a li vené intr'ajutoriu. Contribuirile generose a se tramitte de a dreptulu la magistratulu orasiulu. Bis dat qui cito dat.

(Gisella) tica imperatulu Fr. Ios. au nascutu o fetitia, nasia i va fi mam'a regelui d'in Bavaria.

(Frigiu) se de atát'a timpu tieno contiu si neci primare nu cedo descepta temeri in proprietarii de gradine si vine. Pomii si viti'a au remasu tare inderetu in vgetiune si omenii dedati a tiené multu la „ominosele“ dille alle infricosatiloru santi Paneratiu, Sorvatiu Bonifaciu (12, 13 si 14 Maiu) candu pomii si viti'a sunt in floriti, precum si la diu'a lui Urbanu (25 Maiu) privescu cu frica si cultremuru. In Franci'a, Elveti'a, Angli'a, ba chiaru si Itali'a frigulu au fostu asse bene sensibilu si au tienutu pana in dillele d'in urma.

(Dobosiu) care in scurtu timpu deveni hotiulu cellu mai infricosiatu pentru mai multe districte, au fostu prinsu la Lipova si transportatu la Debretinu, und' luatú la cercetare marturisí francu tote crimele salle, 50 la numeru, intre cari 7 omoruri se jafe. Iuon Blagcu alias On'ealca se dice a fi fostu cellu mai crudelu d'intre consorcii sei, acestu-a nega tote, ba dice a nu cunosce de felu pre Dobosiu.

Bibliografia.

A essitu de sub pressa „Catilinariu séu Oratiunelu lui Cicerone contr'a lui Catilina“, traducere dupa editiunea lui I. Thibault de Alessandru Zane, cu adnotatiuni istorice, archeologice si geografice pentru intiellegerea testulu. Pretiulu 1. leu nou.

De vendiare la tóte librariile din Bucurescu.

Au essitu de sub pressa in editur' d-lui G. Cargianu, libraru in Ploiesci:

„Stilu epistolaru, continendu codele de

varie specie de epistole, de Ionu I. Romanescu

Pretiulu unui esemplaru 2 lei noui.

„Memoriele lui Iud'a Iscariotulu.“ tradu-

cere din limb'a fracesa de Virgiliu Poienaru

Pretiulu 5. lei.

„Memoriele unui medicu, séu Ioseph Bal-

samo,“ volumulu V, traducere din limb'a

rancesa de d. G. S. C.

Invitare de prenumeratiune.

Amorea si pietatea celloru vfi cátra repausatii loru s'au arretatu in celle mai calduróse expressiuni in poporulu romanu totu-dea-un'a pana asta-di, cá Tipulu tanguirei la cosciugulu celloru adormiti, — imnii folositi la astrucare puceadu dupa geniulu poporulu din adunculu animei atátu in testulu, cátu si in melodi'a loru; din care cauza aceste Cantari sunt forte interesante si formóse.

Pentru aceea s'a indemnatu subscri-sulu a defige in note musicali Cantarile Prohodulu intru unu opu sub titlu:

„Astrucare“ séu „Cantarile la ingropatiune“ compuse in trei voci barbatiesci. — Opulu II-le.

Melodiile sunt celle vechie original cantate si acum pre la Bas ricele noastre, ce au din acestu respectu unu pretiu forte mare, si ar fi dauna irreparabile a nu le pastrá pre vecio.

Totu Intellegintele scie: cáta combinatiune si ostenála recorre fipsarea melodiiloru, ritmisarea si armonisarea loru.

Daca subscrisulu suscepdu de mai multi anni acestu opu mare, l'a si terminatu, si la dorint'a espressa lu dá la lumina; pentru cá:

a sositu tempulu cá se cunósca lumea civilisata: ce tesauru nepretiuiveru are Natiunea Romana si in Cantarile salle de Ingropatiune.

Caus'a, pentru care Cantarile aceste sunt compuse in „trei voci barbatiesci“ e: ca mai usioru se se pota essecutá, si trei Insi se fia in stare a cantá in armonia totu prohodulu.

Subscrisulu e convinsu, cá prin acestu opu face mare usiorare Pretiloru si Cantariloru, dara de-odata aducele mangaiare si celloru ce dorescu ingroparea repausatiloru loru conformu recerintiloru culturai vécului presentu.

Cá acestu opu, mai usioru se se pota castigá:

Pretiulu unui esemplariu pentru SS. Baserice, DD. Preuti, Cantori, si Docenti é: 2 fl. v. a. pentru altii 4 fl. v. a.

Banii de pronumeratiune se platescu anticipativu pana in 15. Maiu 1875. la subscrisulu.

Dupa espirarea acestui terminu pretiulu unui esemplariu va fi 6 fl. v. a.

DD. Collectanti, dupa 10 esemplare pronumerate, voru capeté unu esemplariu gratis.

Ghierl'a, in 24. Februariu 1875.
Michaelu Sierbanu m. p.
Canonicu.

Sciri mai noue si electrice.

Cetinia, 24 Aprile. Principele Nicolau va da respunsu la scissorea Portei si va primi regularea fruntarielor, daca se va promitte luarea in consideratiune a dorintieloru Mutenegrului.

Aten'a, 24 Apr. Solulu Greciei de la Paris, Conduriotis, au sositu aci neascputu; fu primitu numai decatu in audientia la regele. Diariile reporteaza osebite versiuni a sup'ra sosirei solului. In capitala si in provincie domnesce ordine si lenisce.

Vienn'a, 24. Apr. „Press'a“ annuncia d'in Constantinopole: Ministrii sunt pentru baronulu Hirsch, Sultanulu inse, d'in cause personali, e in contr'a lui, pentru ca, de candu cu processulu Offenheim, M. Salle turcesci nu i-se mai pote scote d'in capu idea, ca Austri'a, in cestiunea callilor ferrate veneza interesse politice. (Turculu, catu de simpliculu se crede, totu are pucina pricipere. Red.) Se mai vorbescu multe in cercurile bine informate, ca si societatea Loydului d'in Trieste inca agiteza tare in contr'a lui Hirsch, d'in temere de concurrintia, era la spatele Loydului sta Rotschild, carui Port'a i e forte obligata. — Pentru cladirea linielor de junctiune au presentatu offerte si Bariola, care au claditu callea ferr. de la Salonica.

Madridu. 24. Apr. Guvernulu Spaniei dade ordine a se platit in Berlin 85,000 Piacete ca deadaunare in afacerea „Gustav“. (Naue de resb. „brigg“ prussiana insultata de insurgentii Carlisti.)

Prag'a, 26. Apr. Calugaritiile alungate d'in Posnania (Posen, Prussia) se voru adapti in manastirea daici a Ursulinelor.

Constantinopole, 26. Aprile Essad pasi'a fu numitu mare viziru, Rauf pasi'a (guvernatoru in Yemen) ministru de marina si Ali Saib pasi'a (locutiitoru ministrului de resb.) fu numitu ministru de resbellu.

Paris, 27. Apr. Episcopatul Britanniei adressa episcopiloru d'in Germania una scissorea colectiva, — prin care approba scissorea ce acesti-a adressasse guvernului nemtiescu, mai allesu protestulu, prin care se assecura cardinaliloru dreptulu de alegere a Ponteficulu si se accentua ca episcopii Britanniei tienu in vorbe si fapte cu episcopii Germaniei; mai de parte adressara si episcopiloru Elvetiei una scissorea, prin care se lauda constanti'a si credinti'a loru.

Parenzo, (Istri'a) 26. Apr. In camer'a acestei provinciore litorale, Belli si consortii interpellara guvernulu pentru intruducerea limbei nemtiesci in cate-va scole poporali. (Germanismulu se vère si aici.)

Preliminariile fondului de pensiune pentru deregatorii provinciali se approbara si ordinea dillei se stabili. Guvernulu presentu unu proiectu de lege pentru luarea in posesiune de catra statu a caseloru de lucrari fortiate.

Graetiu, 27. Apr. Politia intreveni in contr'a studentiloru, cari fecera demonstratiune in contr'a lui Don Alfonso si sociei salle, candu acesti-a essi d'in beseric'a catedrale.

Berlin, 27. Apr. In camer'a deputatiloru Windhorts fece interpellatiune relativu la tratarea captiviloru politici. — „Nord. Zeitung“ sustiene annunciarea ca partit'a centrului s'a plansu la Pontificele in contra lui Antonelli.

Monasteriu, (Münster) 27. Apr. Eppulu Brinkmann fu liberatu d'in prinsore.

Paris, 27. Apr. Academia sciintieloru constatà unu remediu practiculu forte efficace in contr'a Fillosserei si-lu va face cunoscutu catu de currendu.

Graeciu, 28. Apr. Eri ser'a studentii fecera era contr'a lui Don Alfonso demonstratiuni ce luara caracteru tumultuariu. Ca la 300 studenti de la univers. si tecnica mersera pre villa lui Alfonso. Pre calle conductulu crescu la 1000 persone. Ajunsi la villa insecnara uiditura infernale (alias miaunatura de pisice). Mai multi d'intre demonstranti cercara se intre in villa si numai organele politiei i impedebara. Rectorulu universitatii tienu unu aspru discursu, alina tenerimea, induplecandu-o a reintorna. Intre urlature neinterupte incepura a se pune in miscare spre cetate, inse la jumetate de calle mai cercara a se intorce inca odata; d'in asta cauza cate-va arrestari se efectuara. Acum se incepu de nou cert'a cu organele politiei, pentru liberarea arrestatiloru, ammenintandu cert'a a degenera in fapta. Ajunsi la cas'a magistratulu tenerii pretinsera de nou liberarea arrestatiloru, se fecera inse noue arrestari. Numai dupa timpu de mai multe ore successe Rectorulu si organeloru de securitate a indupleca multimea ca se se risipesca.

Vienn'a, 28 Apr. Comissiunea pentru regularea Dunarei decisse astadi a inaugura dupa reintornarea imperatulu trecerea solenne pre noulu currinte allu Dunarei. (Prin lucrariile de regulare currentulu Dunarei s'au deturnatu in alta albia. Cu occasiunea esecutarii, riulu essindu d'in albia, au inundatu mare parte a territoriulu Viennei, facandu stricatiune, inserupturele se reparara iute. Red.)

Prag'a, 28 Apr. Comitulu provinciale decisse cu unanimitate a da Cehiloru juni dreptulu de concessiune a teatrulu cehicu; totodata decisse a propune in camera votarea summei de 300,000 fl. (platita in patru rate annuali) pentru cladirea teatrulu nationale cehicu.

Prag'a, 28. Apr. In camera, marescalculu tierrei comunicà, cumca de la 71. deputati cari nu se infaciara au primitu una Promemoria, carea cuprinde, nu justificarea absentarei loru, ci incriminari in contr'a totororu acteloru effectuite pana acum in modu constitutional. Cetirea promemoriei nu o pote admite pentru espressiunile cuprinse intr'ins'a. Sladkovski admite ca procederea marescalculu dupa forma e corecta, declina inse in numele partitei ori ce responsabilitate ce ar rosula din politic'a de passivitate, sustienendu ca deductiunile materiali alle promemoriei sunt demne de a fi luate in consideratiune; propune dar tramitterea ei la una comissiune de 15 membri; dupa viue discussiuni propunerea lui Sladkovski se respinge, enunsiandu-se aboliitiunea (annullarea) mandatulu deputatiloru partitei Cehiloru betrani.

Graeciu. 28. Apr. D'in caus'a turburariiloru de eri cercetarea oficiale s'au inceputu. Se pare a se addeveri, ca scandalulu de eri luà dimensiuni atatu demari numai pentru ca Domnu Alfonso prolungi insu si scen'a prin continue resalutari ironice. La inceputu potea se se suie in trassura, inse voià se stee loculu. Domnu Alfonso si socia-sa mersera era asta-di la beseric'a catedrale si fusera de nou intempinati cu demonstratiuni scomotose si cu acclamatii de „pera!“ Intréga cet'a organeloru de securitate intrà cu armele in edificiulu universitatii. — Domnu Alfonso capeta in beseric'a mai multe loviture cu pumnulu

si cu bastonulu si fu prin imbuldfre scossu d'in beseric'a. Se fecera multe arrestari.

Ragusa, 29. Apr. Imperatulu Fr. Ios. Primindu eri omagie Eppulu si a clerulu, accentua ca statulu preutiescu, daca staruesce neincetatu a sadi in anim'a poporulu principiele pacii si a iubirei fratiesci, intr'u acest'a si-affla cea mai frumoza recompensa a grollei salle deregatorie. Membriloru Camerei commerciale disse, ca statulu negotiatorescu spriginindu staruintiele guvernulu, prin acest'a va ajunge la scopulu propriiloru nesuintie.

Graeciu, 29. Apr. Demonstratiunile de eri alle studentiloru contr'a lui Don Alfonso i. antea besericeii catedr. se incepura d'in causa ca Donna Blanc'a coborindu-se d'in trassura salutà cu ironia in tote partile. Atunci urmara strigatele „Pecat“ si „a basso!“ („josu“). Don Alfonso fissà pre studenti cu monoculu. Dupa tumultulu ulteriore, paditori de securitate intrara in edificiulu universitatii, dar prin imbulditura au fostu scossi a fara. Studentii intrara in audiorie si se postara la ferestre. Alfonso si donna Blanc'a, dupa liturgia, essindu d'in beseric'a, se suira in carrutia era intre strigari de „pecat“ si salutara de nou ca si candu li-s'ar fi arretatu semne de curtenire. Primariulu urbei merse la Alfonso si-i spuse ca nu numai Studentii ci si insemnata parte de cetatiani este preste mesura irritata, si-lurogà ca in dilole urmatorie se nu merga la beseric'a. Dupa multa tragan-re, in fine se dede dupa peru. Primariulu impartesi acest'a studentiloru, cari decisera a nu mai luà parte la ulteriore demonstratiuni. Cu tote acestea se luara aspre mesure politiale. Intrarea la Villa Alfonso fu inchisa de tote partile, militi'a consemnata. Ser'a se adunara multime mare de lucratori si fecera larma langa villa. Pana la 10 ore multimea undulà pre strate. Ostasii furnicau prin cetate, husarii inchisera intrarile stradelor si fusera atacati. Unu husaru fu vetematu la petioru, altulu ranitu. Mai tardiu aost unu batallionu de infanteria si cu husarii d'imprimu curatira loculu d'incenta viliei. Forte multi au fostu raniti si arrestati. Multimea se risipi pre la 11 ore. — De la Prag'a se annuncia ca boierimea feudale ar fi decisu a invita pre Don Alfonso la Prag'a unde i-se va offeri unu palatulu spre locuintia. (Ursit'a lu va persecutà si acolo. R.)

Graeciu, 29. Apr. La tumultulu de eri sea luara parte ca la 10,000 omeni cea mai mare parte lucratori (multi lucratori trebue sefa in mic'a capitale a Stiriei. R.) Studentii n'u partecipatu. Asta-di pre coltiurile stradeoru este affipta proclamatiunea Primariulu, prin care cetatiani sunt invitati a repeata ordinea si pacea.

La 8 ore ser'a. Prorektorulu Carianu (Vlachu din Gross Mezeritsch) auplecatu la Vienn'a, precum se dice, petru ca se impedece inchiderea univesitatii, pentru care s'ar fi facatu passi la guvern.

S'au constatatu ca la tumultulu deri studentii nu partecipara. Ostasime au purcessu fara crutiare, pentru ca lucratorii arruncau cu petre mari. — Colonellulu indignatu pentru atata brutalitate, au comandatu „incacati!“ Multimea vediendu ca nu e glna si ca puscele se incarca inceta d'inai arrunca cu petre. — Don Alfonso au irritatu poporulu prin scuturra batistei (maramei) si prin compiente, rectius incarlimbature ironice. — Comissariulu aulei (univers.) de nua ostenela si, pote, loviture, au evnitu incapabilu de servitiu.

Unu medicinistu este luat sub crotare pentru acte de violentia. — Ior Alfonso au declarat, ca mai sta 4 sptmane, apoi se duce la Gleichenberg.

Cernauti, 29. Apr. Camer'a espese intre „vivate“ scomotose impe-

ratulu profunda multiamire pentru infintiarea universitatii.

Rom'a, 29. Apr. „Opinione“ annuncia ca principele de corona d'in Prussia, avu missiune politica la Regele Italiei; resultatulu conversariloru ar fi deplina intiellegere si inprumutata in credere.

Berlin, 29. Apr. Curtea judecatorasca besericesca (civila) urdi eri processulu de destituire in contra AEppulu de Breslavia si invita curtea de appellu d'in Breslavia, ca se insarcine pre unu judecatoriu a face cercetarea.

Rom'a, 29. Apr. „Libertà“ assecura ca principele de corona incunoscintia prin epistola pre imperatulu Wilhelmu despre escellentile rezultate alle missiunii salle la Regele Italiei.

Ragusa, 30 Apr. La mes'a imperatulu au fostu invitate eri 50 persone, intre cari episcopulu ruscescu d'in Albania, capitlanulu russ. Boyle, etc.

Graeciu 30 Apr. Proclamatiunea primariulu remase fara effectu. Multime de poporu se aduna era eri ser'a urlandu si ammenintandu inantea viliei lui Alfonso. La 9 ore sosi unu batallionu de infant. gonindu in fuga mare poporulu, care pre alta parte se intorcea era uiduindu. Mai sosira si husari, cari, dupa ce invitarile la ordine resunara fara effectu, incepura a da cu latulu sabiei imbuldindu poporulu in siantulu orasiulu. Multi se ranira prin petrele arruncate. La 11 ore pacea se restabili. Ostasii n'au puscatu, dar asup'ra loru s'au facutu una impuscatura.

Episcopulu Zwerger rogà pre Alfonso se nu merga la baseric'a spre a nu da prilegiu de profanare.

Studentii, dupa ce decisera a nu mai luà parte la demonstratiuni, luara una resolutiune in care se dice: „Presenti'a lui Don Alfonso vetema sentiulu de dreptate si acest'a pretinde manifestatiune publica.“ Mai doparto se face protestu contr'a intervenirei organeloru de securitate si mai allesu contr'a intrarei loru in edificiulu universitatii; Rectorulu fu invitat a intreprende tote spre a castiga satisfactiune vetematulu sentiulu de dreptu.

Constantinopole, 29. Apr. Un'a deputatiune bine primita addusse patriarcatululu ecumenicu una scissorea a lui Döllinger cu invitatiunea la congressulu catholiciloru vechi ce se va tiené in Augustu la Bonn; patru delegati ai besericeii ortodosse a resaritulu voru assiste la congressu.

Berlin, 30 Apr. Legea pentru desfintiarea manastiriloru au fostu approbata si provediuta cu semnatura imperatulu si se tramise asta-di la ministeriulu de statu.

Brussellà, 30 Apr. In sied. de asta-di a camerei, ministru de esterne comunicà cumca au tramissu totu asta-di contelui Perponcher (solulu Belgiulu la Berlin) respunsulu la not'a d'in 15 Apr. a Germaniei; spera a pote impartesi mai multe sied. de Marti-a viit.

Burs'a de Vienn'a, 30. Apr. 1875.

Metallice 5%	70.45
Imprumutulu nat. 5%	74.70
Sorti din 1860	111.65
Actiunile baneci	960.—
Actiunile instit. de creditu	235.—
Obligatiuni rurale ung.	80.75
„ „ Temisiane	79.40
„ „ Transilvane	78.50
„ „ Croato-slav.	80.—
Londonu	111.15
Argintu	103.20
Galbenu	5.26
Napoleon'd'or.	8.88

Comunicatiunea pre cailele ferrate ung.

Calcia ferr. i. r. priv. a statului.

Trenuri accelerate Vienn'a-Pest'a.

Vienn'a, pleca 3.15 a. m. Dupa m. la 11. — ser'a
Pest'a, sosesece 10.05 " " 6.35 dem.

Pest'a-Vienn'a.

Pest'a, pleca 7.50 dem. 2.25 d. m.
Vienn'a sosesece 2.12 d. m. 9.29 ser'a.

Trenuri accelerate sub statiunea vaporeloru accelerate.

Vienn'a-Baziasiu. Baziasiu-Vienn'a.

Luni si Vineri Luni si Vineri
Vienn'a, pleca 3.15 n. m. Baziasiu, pleca 6.05 ser'a
Bpest'a " 10.30 ser'a Timisor'a " 10.07
Czegled " 12.02 dem. Szegedin " 1.41 dem
Szededin " 2.47 " Czegled " 4.36
Timisor'a " 5.19 " Bpest'a " 7.50
Baziasiu, sosesece 8.46 " Vienn'a sos. 2.12 d. m.

Trenuri de persoane Vienn'a-Baziasiu.

Vienn'a plec. 8.45 dem. 8.20 ser'a
Posoniu " 11.13 " 11.06 " "
Ersok-Ujvar " 2.21 " 2.14 " "
Pest'a sosesece 5.56 " 6.08 " "
Pest'a pleca 6.57 ser'a 7.05 " "
Czegled " 9.33 " 9.35 " "
Szegedinu " 1.51 noptea 1.41 " "
Timisor'a " 9.15 " 5.30 " "
Baziasiu sosesece 8.46 dem. 10.29 ser'a

Baziasiu-Vienn'a.

Baziasiu plec. 6.05 ser'a 5.30 dem
Timisor'a " 10.38 " 9.17 " "
Szegedinu " 1.57 noptea 1.16 d. m.
Czegled " 5.49 dem. 5.23 " "
Pest'a sos. 8.12 " 7.49 " "
Pest'a plec. 9.15 " 9.25 ser'a
Ersok-Ujvar " 1.21 d. m. 1.11 noptea
Posoniu " 4.23 " 4.20 dem.
Vienn'a sos. 6.09 ser'a 6.03 "

Trenuri directe call. ferr. de Tisza.

Pest'a-Czegled. Pest'a-Czegled
Pest'a, pl. 6.28 se. 7.30 d. Czegled pl. 8.19 d. 6.40 s.
Czegledso. 8.33 " 9.43 " Pest'a sos. 10.45 " 8.31 "

Trenuri mestecaté

Vienn'a-Posionu. Posionu-Vienn'a.

Vienn'a pleca 4.30 d. m. Posionu plec. 7.30
Posionu sos. 7.02 ser'a Vienn'a sos. 9.06

Calcia ferr. de Tis'a.

Pest'a-Cassovia.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.16 ser'a
Czegled " 10.18 a. m. 9.18 " "
Szoznok " 11.22 " 10.26 noptea 6.16 dem.
P.-Ladany " 2. — d. m. 1.52 " 11.36 a. m.
Debrecan " 3.51 " 3.30 dem. sos. 2.20 d. m.
Miskolez " 11.51 ser'a 1.50 d. m. plec. 8. — dem.
Cassovia sos. 11.51 noptea 6. — ser'a " 11.43 a. m.

Cassovia-Pest'a.

Cassovia plec. 5. — dem. 9.20 a. m. 6.01 ser'a
Miskolez " 7.42 " 1.41 d. m. sos. 9.34 ser.
Debrecan " 12.23 d. m. 10.12 noptea pl. 3.25 d. m.
P.-Ladany " 2.24 " 12.22 " 6.26 4
Solnoco " 4.54 " 4.40 dem. " 12.14 " "
Czegled " 5.49 " 5.49 " sos. 1.49 " "
Pest'a sos. 8.31 ser'a 8.45 " "

Pest'a-Aradu-Timisor'a.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.26 ser'a
Czegled " 10.18 a. m. 9.08 " 6.60 dem.
Solnoco " 11.12 " 10.15 " 8.34 " "
Ciab'a " 2.01 d. m. 2.55 dem. 4.16 d. m.
Aradu " 3.51 " 6. — " sos. 7.33 sor
Timisor'a " sos. 5.40 " 8.36 " "

Timisor'a-Aradu-Pest'a.

Timisor'a pleca 10.37 a. m. 6.20 d. m.
Aradu " 12.36 d. m. 9.16 sea 6.20 dem.

Ciab'a " 2.10 " 11.42 nopt. 10.42 a. m
Solnoco " 4.54 " 4.24 dem. 5.34 d. m.
Czegled " 5.39 " 5.59 " s. 6.59 ser'a
Pest'a sos. 8.31 ser'a 8.05 "

Pest'a Oradeamare.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.26 ser'a
P.-Ladany " 2.35 d. m. 2.10 noptea
Oradeamare sos. 4.47 " 5.21 dem.

Oradeamare-Pest'a.

Oradeamare pleca 11.22 a. m. 9. — ser'a
P.-Ladany " 1.23 d. m. 11.45 d. m.
Pest'a sos. 8.31 ser'a 8.45 dem.

Calcia ferr. I. Transilvania.

Aradu-Alb'a-Jul'a.

Aradu pleca 4.16 d. m. 6.20 dem.
Semeri'a (Piski) 12.18 noptea 2.05 d. m.
Alb'a-Jul'a sos. 2.55 " 4.01 "

Alb'a-Jul'a-Aradu.

Alb'a-Jul'a pleca 12.53 noptea 10. — a. m.
Semeri'a " 3.48 " 12.48 d. m.
Aradu sos. 5.46 dem. 8.02 "

Semeri'a-Petrosieni. Petrosieni-Semeri'a.

Semeri'a pleca 2.55 d. m. Petrosieni plec. 7.10 dem.
Petrosieni sos. 7.12 " Semeri'a sos. 11.52 a. m.

Calcia ferr. Nord-Ostica.

Debrecen-M. Sziget.

Debrecen plec. 4.12 d. m. 4. — noptea
Satu Mare sos. 9.33 ser'a 8.08 dem.
Kiralyhaza " 12.31 noptea 10.03 a. m.
M.-Sziget " 5.26 dem. 1.48 d. m.

M. Sziget-Debrecen.

M. Sziget plec. 8.24 ser'a 11.31 a. m.
Satu Mare sos. 5.45 dem. 4.33 d. m.
Debrecen " 11.50 a. m. 9.07 ser'a.

Calcia ferr. ung. resartiteana.

Oradea-Mare-Brassieu.

Oradea-mare pl. 5.07 d. m. 6.18 dem.
Clusiu " 11.21 se. s. 3.08 d. m. pl. 8.45 dem
Cociardu " 2.54 noptea " 1.31 d. m.
Teiusiu " 4.26 " " 4.30 " "
Blasiu " 5.21 " " 6.05 " "
Mediasiu " 7.01 " " 11.21 noptea
Segisiora " 8.26 " " 6.10 dem.
Brassieu " 1.50 d. m.

Brassieu-Oradeamare.

Brassieu pleca 2.10 d. m. 7.30 ser'a
Segisior'a " 7.15 ser'a 8.03 " "
Mediasiu " 8.38 " 5.23 dem.
Blasiu " 10.20 noptea 7.54 " "
Teiusiu " 10.36 " 9.50 " "
Cociardu " 1.12 " 12.42 d. m.
Clusiu " 4.45 d. sis. 4.40 " pl. 12.30 d. m.
Oradeamare sos. 10.55 a. m. sos. 8.32 ser'a

Cociardu-M. Osiorheiu.

Cociardiu plec. 3.20 dem. M.-Osiorheiu pl. 10.05 ser'a
M.-Osiorheiu sos. 5.45 " Cociardu sos. 12.26 noptea

Copsi'a-Sabiu.

Copsi'a pleca 6.55 dem. 9.40 ser'a
Sabiu sos. 9.05 a. m. 11.40 noptea

Sabiu-Copsi'a (Kiskapus).

Sabiu pleca 6.40 r. m. 3.40 dem.
Copsi'a sos. 7.50 ser'a 6.35 "

Alb'a-Jul'a-Teiusiu.

A.-Jul'a pleca 10.10 ser'a 1.25 noptea 8. — dem.
Teiusiu sos. 10.50 " 2.05 " 8.49 "

Teiusiu-Alb'a-Jul'a.

Teiusiu pleca 9.05 a. m. 4.10 d. m. 11.46 noptea
A.-Jul'a sos. 9.45 " 4.50 " 12.26 d. m

Sensatiune

producu urmatoriele inventiune probate.

Cerutorii de odai sunt superflui.

Excelenta pasta d'a cerui odailor, prin care se da pavimentulu odailoru cellu mai frumosu lustru si carea intruce in durabilitate pre tote cello-lalte, costa una cuthia, de ajuns pentru o odaia intreaga, numai 80 cr. — Acesta pasta pusecne pre cerutorii de odai si profesiunea lor o face superflua, de ora-ce tratamentul si este forte usuru.

1 bucata de peria pentru lustruirea pavimentulu costa 1 fl.

Patenta americana.

Dinti albi, frumosi si sanatosi se potu capeta numai prin folosint'a noueloru perie de dinti electrice de cauciu si neronabile (neapertu de trebuintia pentru cei ce patimescu de dorere de gura.) 1 bucata 90 cr.

Pentru 1 fl. 50 cr. unu apparatusu cu aburi spre desinfectiunarea aerului molipsitu.

Neapertu de trebuintia pentru ospitale, scole, oficie, oficine, locuinte si salone. Acesta masina este construita forte frumosu d'in brons de aur, asi incatu se potu privi de unu plisen de beutu, 1 bucata costa 1 fl. Unu flaconu de parfumu pentru desinfectiunare 50 cr. (Arunge de 50 de ori).

Spre apperarea persoanei si securitatea averei.

de neaperta trebuintia o arma buna de apere; de acestea sunt revolverele d'upa sistemulu lui *LeFauchoux* ameliorate si prevedute cu incuitoria de securitate, cu miscare duplica, tieve ghintuite si cu 6 incarcature (puscature), asi incatu in unu minutu se potu face 6 puscature sigure; o arma cea mai perfectiunata. 1 revolver de 7 millimetri 13 fl. 100 patronu 3 fl.

1 " 9 " 15 fl. " 3 fl. 50 cr.

1 " 12 " 17 fl. " 4 fl.

Pistole de pusumariu, fini inforilate, 1 bucata cu 1 tieve fl. 1.20, cu doue tieve 2 fl. 40 cr.

Salvatoru de vietia (seu si *ucciditoriu* numitu). Acestu instrumentu, lucratu d'in ferru versatu, este de recomandat ca cea mai buna arma de apperare contra atacurilor eventuali, de ora-ce prin form'a ei se potu exercita una potera mare, et' fagonulu ei este astfelu, incatu fa-cine o pota; orta in pusumariu. 1 bucata numai 50 cr.

Inelle electro-galvanice.

Celle mai mari capacitati medicinale au constatatu, ca galvanismulu are iniriuntia binefacutoria contra bolorulu ce se insira mai la vale. Dupa marturisirea unui reunitu medicu d'in Parisu, inellele de aur nou, de ori-ce marime, prin cari este trasu unu firu de ferru

Articlii aici insirati se potu capeta

electro-magnetice, au efectulu d'a vindoca si a padi de rosura, reuma, junguiu, dorere de nervi, tremuratura, doreri de capu, etc. Unu asem-nea inella notodu costa numai 9) cr., si d'in partea mediciloru se recomanda fiecarei omu spre portare.

Perine implute cu aeru.

de recomandatua fia-earii caletoriu, precum si celorlu ce suferu de emoroida; prin elasticitatea lor, carea se potu produce numai prin aeru, sunt fara parecchia bune atatu ca perine de siediutu, catu si de dormitu. Au apoi acellu mare avantaju, ca, scotiendu-se aerulu d'in ele, se potu impaceta si grigi in cellu mai micu spatiu: 1 bucata 3-4 fl.

Triumfulu sciintiei.

Noulu preservativu de respiratiune face a disparé indata resuflarea grea mirositoria, provina aceea d'in ori-si-ce dorere, si a o inlocu cu o aroma placuta si binefacutoria. Se pota capeta numai in depositulu sub-scrisurulu. Mai vortosu este d'a se recomanda rumatoriloru. Pretulu unei butelie mari, d'impreuna cu instrutiunea, face 90 cr.

Mare binefacere

pentru a se inlesni nutritia copiiloru mici prin ajutorulu sugatoriloru ameliorate si de nou patentate, variu facu de prisosu nutritice (doicele). Copilasulu vote primu nutrumentulu staudu, jacundu, ori chiaru si in somnu, in acellu-a-si modu, precum 'lu-capeta de a pectulu mamei salte, fara nici o adstrictiune. Numaimamele potu pretiu valoarea acestei inventiunii. Pretulu unei bucati 60 cr., prea finu ajustatu 90 cr.

Cea mai noua inventiune chirurgicala.

Clistere englezesci cu aspiratoria (pumpu de aru); a se intrebuintia pentru copii si adulti. Chiaru sibilnavi nepotiosu potu face inusi si experimentulu fara vre-o adstrictiune; capacitate acestorlu clistere sepotu regulu d'upa trebuintia. Acestu instrumentu n'ar tbiu sé lipsese d'in nici o casa. Pretulu unui-a 3 fl.

Unu condeiu (stilu) interesantu.

Imperatul Napoleon III, scriindu istoria l' *liu* Cesare, dade ordi ne a si se face prin unulu d' *coi* mai iesuti mecanicu unu condeiu d'upa planulu se, ca se fia scutitu de prea molest'a intingere si ca prestotulu la scrisore se nu aiba trebuintia de alte requisite. Dlu Gilbert Rochee mai ameliora inca ideea imperatulu si primu pentru acesta lucrare buna 50 de napoleon (ca la 500 fl., fiindu-ca respundeu scopulu preste tota acceptare. Acestu condeiu este de argintu finu de China, se potu incuia, era constructiunea lui o astfelu, cat se prin care perulu suru se pote intr'unu momentu colora

pote scrie cu ellu de demaneti'a pana ser'a fara vre-o intrerumpere, si curgera negrelu (tinte) se pote regulu d'upa placu; se recomanda deci pentru ori si cine, si mai alesseu pentru caletori, deregatori, negotiatori, scolari, etc. Pretulu unu condeiu 1 fl., era pentru 12 pene de scrisu la condeiu 15 cr.

Bouquet (mirosu) de Havanna.

pentru 11 fl. 12 cr. una cigara de 30 cr., adoca cea mai efina cigara se pota preface in Havanna gounina prin buchetulu de Havanna. Acesta essentia originala numai acu importata se store d'in radecinele si tleulu plantei de tabacu d'in India apusena si prin simpl'a umedire cu acest'a se scote mirosulu tabacului ordinariu si se preface in arom'a cea fina a Havannei. Una butelia ajunge pentru 500 cigare si costa 1 fl.

Sapunu medicinalu de pacura.

asi se numesce sapunulu miraculos, care este unu mediuocu aprobatu si siguru contra ori-carsu bole de pele, precum spurcatu, lepra, spuzitura, pete, costi, etc. Se recomanda pentru copii si adulti. 1 bucata d'impreuna instrutiunea 25 cr.

Picature contra dorerii de dinti.

Ori-ce dorere de dinti, fia produsa prin reuma seu recella, se pote vindeca intr'unu momentu prin nouele picature de Berolinu. Garanti'a e asi de sigura, incatu la casu se nu aiba nici unu efectu, banii se voru inapoi. 1 flaconu d'impreuna cu instrutiunea necesaria 80 cr.

Inventiune practica.

In fine a successu a inventat unu foliu de pulvere de negrela, care va multumi pre ori si cine; ea intruce pre tote celle de pana acum, atatu prin bunetatu, catu si efinitate. Amestecandu-se acesta pulvere cu o parte de apa, se pota produce momentanu negrel'a cea mai buna, carea se pota intrebuintia indata. 1 pachetu, de ajuns pentru o cupa, costa 20 cr.

Crutiare.

In ori-ce casa este de neaperta trebuintia ferulu locomobilu de calcatu. Crutiare de bani si crutiare de tempu. Cu materialu de arsu de 5 cr. poti se calca rufe o diumetate de di. Nu trebuie d'a se mai face focu in cup-torulu spro a incaldi ferulu de calcatu. Form'a acestui feru latu este astfelu, catu se pota forte usuru manua si prin acest'a in unulu si acellu-a-si tempu se pota calca pre de doue ori atat'a, catu se calca cu ferulu ordinariu. 1 bucata d'impreuna cu gratariulu costa numai 3 fl. 50.

Mediuocu persicu d'a colora perulu.

prin care perulu suru se pote intr'unu momentu colora

d'upa placu, brunetu seu negru, si totu-data i se dá prosperate naturale. Se prepara d'in burune si nu este nice decatu stricatosu. 1 butelia d'impreuna cu instrutiunea necesaria 2 fl.

Margelle de dinti!!

Nu se pota contesta, ca copii inca in cea mai frageda etate suferu mari doreri la crescerea dintiloru. Mediuoculu recunoscutu de collu mai bunu contra acestui fet sunt margelle de dinti, cari lesnescu si mijdilescu crescerea dintiloru la copii fara nici o dorere Pretulu unu siru 90 cr.

Pulvere contra asudarii picioriloru.

Acest'a delatura asudarea cea molesta a picioriloru si prin acest'a si mirosulu cellu forte neplacutu ce se produce prin asudare, si conserva chiaru si incalceametea. 1 cuthia, d'impreuna cu instrutiunea, de ajuns pentru trei lunu, 50 cr.

Picature pentru stomacu, prin cari se delatura indata si pentru lunga durata tote dorerele de stomacu, precum strinsure, lipsa de apetitu side mistuire, arsura, cataru, etc. Pentru efectu se garantza. 1 flaconu d'impreuna cu instrutiunea 30 cr.

Singurulu ajutoriu, contra careiloru si junghiturulu de picioru. Acestu reu infricosiatu se pota delatura cu totulu numai prin ciorapii englesi de vene. Unu ciorapu de felulu acestu-a costa fl. 2.50, 3.

Essentia erculana. Acesta essentia are potera s calitatea, d'a intari si improspeta pelea capului. pre cum si radecinele perului. si prin acest'a inca indata d'upa prim'a intrebuintiare impedeu caderea perului; mai departe delatura matretia existinte si impedeu a se forma de nou. 1 flaconu d'impreuna cu instrutiunea 80 cr.

Practicu si efimu. Unu alfabetu completu forte pentru cusutu, d'impreuna cu cifrele necesarie pentru garnitura, una butelia de tinta chimica de marcatu, precum si penela de marcatu, tote la olalta, intru o cuthia frumosa, costa numai 75 cr. Tint'a singura costa 20 cr.

Cea mai noua cuthia de ace farmecatoria. Una cuthia de ace frumosa, impluta cu 50 ace anglose cu urechie de sorta fina si cu una masineria, prin carea se pota scoate la lumina d'upa numeru ori-care acu doritu. Prin acest'a acelle se ferescu de rugina si se evita ori-ce cantara. Pretulu unei cuthie face 45 cr.

Eteru pentru musce, placentu bine-mirositoriu pentru odai, bucatarie (cuine), salone, si in cursu de 14 de ora stirpescu multimea cea mai mare de musce. 1 butelia 30 cr.

Ornamente eftine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metallu noi (auru nou seu auru talmi) facu da prisosu pre celle genuine, pentru ca este noue fabricatiuni nici in colore neci in forma (fagon) nu cedu celorlu mai genuine, apoi este de insemnatu, ca nu eos a nici a patria parte d'in pretiulu ce se da numai pentru form'a (fagonulu) celorlu genuine, deci urme de sine, ca se pota mai a dese ori cumperu ceea ce este mai nou si mai modernu. Insu-si cunosctoriulu pote fi amagitu au aceste atatu sent de bine imitate.

Celle mai noue ornamente,

d'upa form'a cea mai moderna, fabricate din auru nou, carele pastreza colora auria si prin urmare semena de minune cu ornamentele genuine, cu pietre imitate, seu cu emailu d'upa cum cere fagonulu.

Broste (ace) fine, 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1 preafine, 1 b. fl. 1.50, 1.80, 2, 2.50

Cerceli, fini 1 parecchia 50, 80 cr. fl. 1. preafini fl. 1.50, 2, 2.50

Garniture intregi, ace si cerceli 80 cr. fl. 1.20, 1.60; preafine lucrate fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Bragiete, fine, 1 bu. 50, 80 cr. fl. 1. preafine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.

Coliere preafumose, 1 buc. 90 cr. fl. 1, 20 pan la 1.50.

Medailione, fine 20, 40, 60 cr. preafine 80 cr. fl. 1, 1.50 cr.

Inelle preafumose, cu osebite pietre imitate 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.

Catene de orologie pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.

Catene de gramadi, fine, fagonu venetianu, fl. 1.40, 1.80, 2.

Ace pentru domni, 20, 40, 60, 80 cr.

Bumbi la camasia, 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.

Marfurile insemnate mai susu cu pretiurile si calitatea

Bumbi la maneca, 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.

Bumbi la guleru 5 si 10 cr.

Garniture intregi, bumbi la cause si maneca 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.

1 legatura de ateratorie de orologie 60, 80 r 1.1.

Inelle de auru genuin cu pietre fl. 1.50, 2.50

Catene de argintu, de 13 probejute prin focu, scurte fl. 3.50

Catene lungi de gramadi, totale 13 probe, fl. 6, 7.

Medailione de argintu, 13 probejute in focu si emailate, fl. 2.50 3.

Ornamente fine de briliante.

Insu-si cunosctoriulu pote fi amagitu prin acest'ornamente enprine in argintu, proviedutu cu snbratu aritu si cu ac, briliantele (diamanti) imitati sunt le cristalu de munte, finu tocitu, carele nu perde viu fu sunt si alte imitatiuni de pietre pretiose.

1 Brosiu fl. 4, 5, 6.

1 parecch. Cerceli fl. 4, 5, 6.

1 par. bumbi de camesia fl. 2.50, 3, 4, 5.

1 acu pentru domni fl. 1.80, 2.80, .4.

Inelle cu briliante d'in auru fl. 1.20, 1, 2, 3.